

Status

Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten

13 januari 2026

Eindtermijn

n.v.t.

Onderwerp

Ontwerpbesluit Vaststelling Natura 2000-beheerplan Meijendel en Berkheide 2026 - 2032

Advies

1. Vast te stellen het ontwerpbesluit tot vaststelling van het Natura 2000-beheerplan Meijendel & Berkheide voor de periode 2026 - 2032
2. Vast te stellen de GS-brief aan Provinciale Staten over het ontwerpbesluit tot vaststelling van het Natura 2000-beheerplan Meijendel & Berkheide voor de periode 2026 - 2032.
3. Vast te stellen de brief aan het ministerie van Defensie over het verzoek tot instemming van het Ontwerpbesluit Natura 2000-beheerplan Meijendel & Berkheide 2026 – 2032.
4. Te bepalen dat het ontwerpbesluit van het Natura 2000-beheerplan Meijendel & Berkheide 2026 - 2032 medegedeeld wordt in het Provinciaal Blad en over de terinzagelegging een kennisgeving wordt geplaatst in het Provinciaal Blad.
5. Vast te stellen de publiekssamenvatting over het ontwerpbesluit Vaststelling van het Natura 2000-beheerplan Meijendel & Berkheide 2026 – 2032.

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om:

- In de GS-brief aan het ministerie van Defensie de adressering aan te passen.
- Na te gaan in hoeverre vliegen met drones mogelijk blijft voor innovatieve doeleinden conform de afspraken die in het verleden hierover gemaakt zijn, o.a. met betrekking tot het BVLOS-vliegen tussen Katwijk en Wassenaar.

Bijlagen

1. GS brief aan PS over het ontwerpbesluit Vaststelling Natura 2000-beheerplan Meijendel & Berkheide 2026 - 2032
2. GS-ontwerpbesluit Vaststelling Natura 2000-beheerplan Meijendel & Berkheide 2026 -2032
3. Natura 2000-beheerplan Meijendel en Berkheide 2026 - 2032
4. Akkoord voortoets ontwerp beheerplan Meijendel en Berkheide 2026-2032.pdf
5. Publicatie Provinciaal Blad Kennisgeving ontwerpbesluit Vaststelling Natura 2000-beheerplan Meijendel & Berkheide 2026 - 2032 en terinzagelegging
6. GS-brief aan ministerie van Defensie – Verzoek om instemming ontwerpbesluit Vaststelling Natura 2000-beheerplan Meijendel en Berkheide 2026 - 2032

1 Toelichting voor het College

Beheerplannen:

De Provincie Zuid-Holland is bezig met het actualiseren van de twaalf Natura 2000 beheerplannen van de gebieden waarvan zij voortouwnemer is (voor de negen overige gebieden is of wordt het beheerplan opgesteld door een andere voortouwnemer). Het komende jaar zullen deze beheerplannen voor besluitvorming voorgelegd worden aan Gedeputeerde Staten en ter informatie worden aangeboden aan Provinciale Staten. Het Natura 2000-beheerplan Meijendel & Berkheide is de 4e in de reeks. De Provincie Zuid-Holland is voor dit gebied voortouwnemer. Eerder zijn voor de volgende gebieden het Natura 2000-beheerplan (in ontwerp) vastgesteld: Coepelduynen, Nieuwkoopse Plassen & De Haeck en Oudeland van Strijen.

In de Natura 2000-beheerplannen is per Natura 2000-gebied uitgewerkt hoe Natura 2000 doelen er op dat moment voor staan, en welke maatregelen (in het gebied) nodig zijn om de doelen te bereiken. Het opstellen van Natura 2000-beheerplannen is een wettelijke taak van Gedeputeerde Staten op grond van de Omgevingswet (artikel 3.8 lid 3 en 3.9 lid 3).

Het beheerplan geeft ook duidelijkheid over de ruimte die er is voor bepaalde activiteiten (huidig gebruik) en economische ontwikkelingen (zoals de drinkwaterwinningsontwikkeling en de dronecorridor van Unmanned Valley). In het beheerplan is getoetst welke activiteiten zonder vergunning doorgang kunnen vinden. Er zijn geen vrijstellingen van de vergunningplicht opgenomen.

Voor elke nieuwe of veranderende activiteit dient er een voortoets, passende beoordeling of ADC-toets te zijn gemaakt (artikel 11.21 Bal). In het beheerplan is aangegeven welke activiteiten, op basis van de voortoets, zijn vrijgesteld of daarvoor een passende beoordeling moet worden uitgevoerd. Deze voortoets is door de ODH gecontroleerd en beoordeeld. Alle nieuwe of veranderende activiteiten zullen opnieuw getoetst moeten worden op het effect op de instandhoudingsdoelstellingen.

Het beheerplan vormt (mede) het toetsingskader voor vergunningverlening. Wanneer er niet op tijd een nieuw beheerplan kan worden vastgesteld, kan dat problemen opleveren met vergunningverlening (omdat de beoordeling wordt gebaseerd op verouderde informatie) en in sommige gevallen met de uitvoering van maatregelen (omdat daarvoor de onderbouwing ontbreekt).

Meijendel & Berkheide:

Het Natura 2000-gebied Meijendel & Berkheide is 2.878 ha groot en omvat een groot duingebied tussen grofweg de gemeenten Den Haag, Wassenaar en Katwijk en bestaat uit een brede duinstrook met een gevarieerd en uitgestrekt, kalkrijk duinlandschap, dat reliëfrijk en landschappelijk zeer afwisselend is.

De belangrijkste knelpunten / drukfactoren in het Natura 2000 gebied zijn:

- Exoten (invasieve exoten die bestaande soorten wegconcurreren)
- Onvoldoende dynamiek (verstuiving van zand en winddynamiek)
- Verstoring door (verwachte) recreatiedruk

- Grondwaterkwantiteit is onvoldoende (lokaal bij duinbossen en vochtige duinvalleien)
- Verzuring en vermesting (stikstof)

Om de knelpunten/drukfactoren aan te pakken zijn er natuurherstelmaatregelen opgenomen in het beheerplan. Deze maatregelen worden de komende beheerplanperiode uitgevoerd. Voor de komende beheerperiode is de instandhouding (= verslechtering voorkomen) en kwaliteitsverbetering van de grijze duinen (H2130A), vochtige duinvalleien (H2190) en duinbossen (H2180) hoofdprioriteit. Daarbij ligt het accent op het beheersen van de effecten van drukfactoren (exoten, recreatie) en het tegengaan van de effecten van de stikstofdepositie (vergrassing, verstruweling en verzuring) door het uitvoeren van maatregelen binnen het Natura 2000-gebied. Deze maatregelen zorgen ervoor dat de effecten van de drukfactoren in het gebied zo goed mogelijk beheerst worden, maar in de evaluatie zijn ook knelpunten/drukfactoren aangegeven die niet alleen opgelost kunnen worden binnen de begrenzing. Hiervoor zijn ook maatregelen buiten de begrenzing noodzakelijk. Het beheerplan geeft hiervoor de onderbouwing, maar de daadwerkelijke uitwerking van maatregelen (voor zover buiten de begrenzing) vindt plaats in het ZHPLG gebiedsproces (zoals Mient Kooltuin) en SANE waardoor de uitwerking van deze maatregelen niet volledig in de beheerplannen is omschreven. Het betreft hier het bijdragen aan het aanpakken, beheersen en oplossen van de drukfactoren om natuurherstel in het Natura 2000 gebied te kunnen bewerkstelligen.

Door middel van onderzoek en monitoring houdt de provincie de ontwikkelingen en de effecten van de maatregelen in de gaten en zal bij de herziening van dit beheerplan (en zo nodig eerder bij de tweejaarlijks APK) worden bepaald of voortzetting dan wel aanvulling en/of bijsturing nodig is. Uit de evaluatie van het eerste beheerplan is naar voren gekomen dat de monitoring van de kwantiteit en kwaliteitsaspecten van de doelen transparanter en meer gestructureerd uitgevoerd moet worden. Dit is bevestigd door de ecologische autoriteit. In het beheerplan is hier nadrukkelijk invulling aan gegeven in de paragraaf over monitoring. Er wordt onder andere een handelingskader voorgesteld voor de habitatrichtlijnsoorten in het gebied waarin beschreven wordt hoe de soort gemonitord moet worden en welke maatregelen er genomen kunnen worden als de trend van de soort niet positief is.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag exclusief BTW : € 0,00

Programma : Ambitie 5 - Versterken natuur in Zuid-Holland

De maatregelen die opgenomen zijn in het nieuwe beheerplan zullen gefinancierd worden vanuit bestaande middelen vanuit Natuurpact en Programma Natuur (SPUK 2). Hiervoor lopen subsidietrajecten.

Financiële risico's : Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

Dit ontwerpbesluit tot vaststelling van het beheerplan wordt gepubliceerd in het Provinciaal Blad, waarna over de terinzagetermijn een kennisgeving wordt gepubliceerd in het Provinciaal Blad. Tijdens de inzagetermijn kan een zienswijze worden ingediend bij de provincie Zuid-Holland. Na de behandeling van de zienswijzen en het definitieve besluit is geen beroep bij de Rechtbank Den Haag mogelijk. Een eventueel beroep kan zich namelijk alleen richten tegen besluiten voor zover gericht op rechtsgevolgen. In het geval van de Natura 2000-beheerplannen is dat alleen het geval wanneer er vergunningvrije activiteiten zijn opgenomen, dat is in dit beheerplan niet het geval.

2 Voorafgaande besluitvorming

Het Aanwijzingsbesluit is vastgesteld door het toenmalige Ministerie van LNV op 16 november 2012. Hierin is de begrenzing van het gebied opgenomen en is aangegeven voor welke typen natuur (habitattypen) het gebied belangrijk is. Op 26 september 2017 hebben GS, het ministerie van Infrastructuur en Milieu en het ministerie van Defensie ingestemd met de vaststelling van het beheerplan Meijndel & Berkheide 2016 - 2022. Op 17 januari 2023 hebben GS het beheerplan verlengd met een periode van twee jaar.

3 Proces

Dit huidige Natura 2000-beheerplan wordt (op grond van artikel 3.8 Omgevingswet) vastgesteld door Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland in de rol van bevoegd gezag.

De procedure is als volgt:

- Het bevoegd gezag stelt eerst in ontwerp het Natura 2000-beheerplan 2026-2032 vast. Provinciale Staten worden hierover geïnformeerd door middel van een GS-brief (zie bijlage);
- Deze wordt vervolgens ter inzage gelegd, waarbij iedereen een zienswijze kan indienen. Het bevoegd gezag beoordeelt deze zienswijzen en past het plan hierop al dan niet aan;
- Vervolgens stelt het bevoegd gezag (Provincie Zuid-Holland) het plan definitief vast.

De Provincie Zuid-Holland is voortouwnemer van het gebied, maar voor een klein gedeelte geen bevoegd gezag. Van dit gedeelte is het Ministerie van Defensie het bevoegd gezag. Provincie Zuid-Holland heeft voor dit gedeelte, in ambtelijke afstemming met Defensie, beheermaatregelen meegenomen in het Natura 2000-beheerplan. Wij vragen het Ministerie van Defensie in te stemmen met het beheerplan specifiek voor hun gedeelte.

4 Participatie en rolneming

Dit beheerplan is opgesteld door de provincie Zuid-Holland in samenwerking met Royal HaskoningDHV. Relevante gebiedspartijen zijn betrokken door deel uit te maken van de projectgroep of de adviesgroep. Tijdens de overleggen met de projectgroep en de adviesgroep was gelegenheid voor de betrokken partijen om hun belangen in te brengen, input te leveren en vragen te stellen. Deze input is, voor zover mogelijk, verwerkt in het beheerplan.

Projectgroep

- Provincie Zuid-Holland
- Dunea
- Rijksvastgoedbedrijf
- Staatsbosbeheer
- Gemeente Katwijk
- Hoogheemraadschap van Rijnland

Adviesgroep

• Provincie Zuid-Holland	• Gemeente Katwijk
• Dunea	• Hoogheemraadschap van Rijnland
• Gemeente Den Haag	• Omgevingsdienst Haaglanden
• Gemeente Wassenaar	• Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

- Rijksvastgoedbedrijf
- Staatsbosbeheer
- Stichting Anemoon
- Stichting Berkheide & Coepelduynen
- Stichting Duinbehoud
- Vogelwerkgroep Meijndel
- Stichting Hart voor Meijndel
- Nationaal Park Hollandse Duinen
- Vrienden van Wassenaar
- Stichting Vogels veilig in Meijndel
- Algemene Vereniging voor Natuurbescherming voor Den Haag en omstreken

De wettelijke kaders voor participatie zijn gevolgd met als doel te komen tot een door de omgeving gedragen beheerplan.

Binnen de provincie zijn verschillende domeinen en opdrachten betrokken bij de totstandkoming van dit beheerplan. specifiek gaat het, binnen de provincie, om de volgende beleidsvelden: monitoring, waterveiligheid, ruimtelijke ordening, water, recreatie, het ZHPLG en de Omgevingsdiensten voor handhaving en vergunningverlening.

Recreatie:

Meijndel & Berkheide maakt onderdeel uit van het Nationaal Park Hollandse Duinen (NPHD). De Natuur- en Recreatieprofielenkaart is als input gebruikt voor het nieuwe beheerplan en het NPHD maakt onderdeel uit van de adviesgroep van het beheerplanproces.

Water:

Meijndel & Berkheide is een belangrijke locatie van Dunea voor drinkwaterwinning. Het huidige gebruik voor drinkwaterwinning is getoetst in het kader van de voortoets en kan worden doorgezet. Bij nieuwe ontwikkelingen dient getoetst te worden of hiervoor een vergunning noodzakelijk is voor wat betreft natuur. Het Natura 2000 beheerplan biedt hiervoor een belangrijk kader. In het proces van totstandkoming van het beheerplan is Dunea vanuit haar rol als terrein beherende organisatie maar ook vanuit haar rol vanuit drinkwaterwinning betrokken.

ZHPLG / SANE overgangszones / Aanpak Haven:

Het Natura 2000 gebied ligt in ZHPLG kerngebied Kust en Duinen en tevens binnen de straal van 25 kilometer rondom de haven. Het beheerplan omvat veel maatregelen om binnen de begrenzing van het Natura 2000-gebied drukfactoren aan te pakken en/of te onderzoeken.

5 Communicatiestrategie

Het ontwerpbesluit tot vaststelling van het Natura 2000-beheerplan wordt onder de Omgevingswet gepubliceerd in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Van het besluit en de publicatie hiervan in het DSO wordt een mededeling gepubliceerd in het provinciaal blad. Particuliere eigenaren en de omgeving worden geïnformeerd over de ter inzage legging door middel van bewonersbrieven.